

У К Р А Ї Н А
Коростенська міська рада Житомирської області
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

Р І Ш Е Н Н Я

Від 20.01.2016р. № 2

**Про основні завдання
цивільного захисту
міста на 2016 рік**

Відповідно до статей 19, 20, підпункту 5 пункту 1 статті 130 Кодексу цивільного захисту України, розпорядження голови Житомирської обласної державної адміністрації від 23.12.2015 року № 425 «Про основні завдання цивільного захисту області у 2016 році», з метою якісного і своєчасного вирішення завдань цивільного захисту міста, керуючись п.3, ст.36, ст.40 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет Коростенської міської ради,

РІШАЄ:

1. Затвердити:
    - Основні завдання цивільного захисту міста на 2016 рік (додаток 1);
    - План основних заходів з підготовки цивільного захисту міста на 2016 рік (додаток 2);
    - Організаційно-методичні вказівки з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях (додаток 3);
    - Програму загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях (додаток 4).
  2. Начальникам спеціалізованих служб цивільного захисту, керівникам підприємств, установ та організацій міста:
    - 2.1. Підготовку цивільного захисту відповідної ланки планувати на підставі документів, затверджених даним рішенням.
    - 2.2. До 15 лютого 2016 року підсумувати результати підготовки цивільного захисту у 2015 році та своїми наказами визначити основні завдання з підготовки цивільного захисту на 2016 рік.
- Інформацію про підведення підсумків та копії планів підготовки керівного складу, формувань цивільного захисту, робітників і службовців, що не входять до складу формувань цивільного захисту на 2016 навчальний рік надати до 22 лютого 2016 року в відділ з питань цивільного захисту виконавчого комітету Коростенської міської ради для узагальнення та контролю за їх виконанням.

2.3. Про хід виконання даного рішення інформувати щоквартально до 1 числа місяця наступного кварталу через відділ з питань цивільного захисту.

3. Відділу з питань цивільного захисту (Бошаков О.Г.) забезпечити розсилку даного рішення керівникам підприємств, установ та організацій згідно розрахунку розсилки (додається).

Міський голова

В.Москаленко

Секретар міської ради
В.Вигівський

Начальник юридичного відділу
Т.Камінська

Начальник відділу з питань
цивільного захисту
О.Бошаков

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ цивільного захисту міста на 2016 рік

1. Відповідно до статей 10, 18, 19 Кодексу цивільного захисту України основні зусилля зосередити на:

удосконаленні та розвитку нормативно–правової бази з питань цивільного захисту (далі - ЦЗ);

удосконаленні Коростенської міської ланки обласної територіальної підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту;

забезпеченні готовності органів управління, сил та засобів ЦЗ всіх рівнів до оперативного реагування на надзвичайні ситуації (далі - НС) та ліквідації їх наслідків, проведення пошуково-рятувальних робіт, захисту населення і територій в мирний час та особливий період;

плануванні і проведенні ефективних попереджувальних заходів ЦЗ з метою забезпечення техногенної та пожежної безпеки, досягнення прийнятних рівнів ризику виникнення НС та зменшення людських і матеріальних втрат;

підвищенні ефективності діяльності існуючих державних, комунальних, галузевих та об'єктових спеціалізованих аварійно-рятувальних служб і формувань, підрозділів місцевої пожежної охорони, добровільних пожежних дружин (команд);

виконанні програм щодо зменшення загрози та запобігання виникненню можливих НС і мінімізації їх наслідків, а також забезпечення пожежної безпеки;

удосконаленні системи спостережень і контролю, насамперед із гідрометеорологічних та епідеміологічних питань;

модернізації системи централізованого оповіщення.

2. Керівникам цивільного захисту усіх рівнів:

забезпечити реалізацію вимог Кодексу цивільного захисту України;

підвищити готовність органів управління і сил ЦЗ до дій за призначенням у мирний час та особливий період;

підтримувати в готовності існуючі системи оповіщення і зв'язку та сприяти їх реконструкції;

періодично здійснювати перевірку готовності системи централізованого оповіщення з доведенням інформації до населення, а також практично

застосовувати її у разі виникнення загрози або виникнення надзвичайних ситуацій (небезпечних подій), при проведенні навчань та тренувань з цивільного захисту;

забезпечити засобами хімічного захисту персонал хімічно-небезпечних об'єктів, працівників підприємств, які потрапляють у зони можливого хімічного забруднення та непрацюючого населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення;

при проведенні навчань та тренувань з цивільного захисту, враховувати загрозу виникнення можливих надзвичайних ситуацій на підвідомчій території, відпрацьовувати конкретні заходи з їх ліквідації, а також питання проведення евакуації;

уточнити плани евакуації населення міста, яке проживає у зоні можливого затоплення, небезпечного хімічного забруднення, районах можливого виникнення стихійного лиха, інших надзвичайних ситуацій;

продовжити проведення технічної інвентаризації захисних споруд ЦЗ;

створити матеріальні резерви усіх рівнів для запобігання виникненню і ліквідації наслідків можливих надзвичайних ситуацій згідно із затвердженою номенклатурою;

забезпечити необхідним обладнанням та сучасними засобами вимірювання відповідні диспетчерські служби, пости радіаційного та хімічного спостереження, розрахунково-аналітичну групу міської ланки територіальної підсистеми єдиної системи цивільного захисту;

забезпечити у встановлені терміни підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації керівних кадрів і фахівців органів управління і сил цивільного захисту;

налагодити дієвий контроль за організацією і ходом навчання усіх груп населення до дій у надзвичайних ситуаціях, виконання плану комплектування слухачами обласних та Коростенських міських курсів III категорії навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Житомирської області;

забезпечити збереження та розвиток існуючої мережі консультаційних пунктів щодо дій у надзвичайних ситуаціях при КВЖРЕПах міста;

забезпечити постійний моніторинг потенційно-небезпечних об'єктів та реалізацію комплексу організаційних, інженерно-технічних та інших профілактичних робіт, передбачених міською Програмою захисту населення і територій міста від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на період 2014-2018 років;

підвищити готовність аварійно-рятувальних служб і формувань, підрозділів місцевої пожежної охорони, добровільних пожежних дружин (команд) до реагування на НС та ліквідації їх наслідків;

здійснити попереджувальні заходи з метою недопущення загибелі людей на водних об'єктах міста;

проводити тренування міської та об'єктових комісій з питань евакуації щодо евакуації населення у разі виникнення надзвичайної ситуації у мирний час та в особливий період у ході командно-штабних та інших навчань;

забезпечити підготовку органів управління цивільного захисту та підпорядкованих їм сил;

визначити обсяги замовлення і надати заявки до відділу з питань цивільного захисту виконавчого комітету міської ради з метою затвердження міського Плану комплектування слухачами навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Житомирської області на 2017 рік.

3.Визначити додаткові завдання управлінням, відділам виконавчого комітету міської ради, іншим організаціям, установам та підприємствам міста.

**Коростенському міжрайонному відділу
Житомирського обласного лабораторного центру Держсанепідслужби :**

забезпечити ефективну діяльність мережі спостереження та лабораторного контролю за забрудненням радіоактивними, отруйними речовинами та біологічними засобами продуктів харчування, продовольчої сировини і води.

Відділу архітектури, містобудування та земельних ресурсів:

забезпечити обов'язкову реалізацію вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту при розробці проектної та містобудівної документації.

Відділу освіти:

забезпечити реалізацію навчальних програм з основ цивільного захисту та безпеки життєдіяльності;

створити у системі загальної середньої та позашкільної освіти гуртки, факультативи, курсів з цивільного захисту, безпеки життєдіяльності та рятувальної справи;

посилити контроль за якістю проведення в загальноосвітніх навчальних закладах Дня цивільного захисту, в дошкільних навчально-виховних закладах Тижня безпеки дитини.

**Центральній міській лікарні, Коростенській підстанції комунальної
установи «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф
Житомирської обласної ради»:**

забезпечити медичні формування Державної служби медицини катастроф відповідним майном та виробами медичного призначення відповідно до визначеної номенклатури;

створити резерв ліків для ліквідації медико-біологічних наслідків надзвичайних ситуацій згідно із затвердженою номенклатурою.

Відділу у справах сім'ї, молоді, фізичної культури та спорту:

організувати проведення заходів, спрямованих на популяризацію здорового і безпечного способу життя та підвищення рівня практичної підготовки дітей та підлітків до дій у надзвичайних ситуаціях.

Коростенській станційній лінійній ділянці № 1 районного центру телекомунікацій № 211 Житомирської філії ПАТ «Укртелеком»:

забезпечити у разі виникнення надзвичайних ситуацій в установленому порядку зв'язком посадових осіб територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади, виконавчого комітету міської ради, військового управління, керівників підприємств, установ і організацій, спеціальної комісії та штабу з ліквідації надзвичайних ситуацій.

**Комунальному підприємству Коростенської міської ради
«Творче об'єднання Коростеньмедіа»:**

забезпечити технічну можливість трансляції передавачами державного ефірного радіомовлення сигналів (команд) оповіщення цивільного захисту та повідомлень для населення;

спільно з відділом з питань цивільного захисту виконавчого комітету міської ради та Коростенським міськрайонним відділом Управління ДСНС у Житомирській області забезпечити навчання населення з основних питань цивільного захисту (дії в умовах виникнення надзвичайних ситуацій, зокрема щодо запобігання травмуванню та загибелі людей) із залученням засобів масової інформації (незалежно від форм власності), а також шляхом виготовлення та розміщення соціальної реклами, створення відповідних теле- та радіопрограм.

Відділу з питань цивільного захисту:

продовжити роботу щодо удосконалення нормативно-правової бази місцевого рівня з питань цивільного захисту;

здійснювати організаційно-методичне керівництво роботою щодо удосконалення міської ланки обласної територіальної підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту, планування її діяльності в мирний час та в умовах особливого періоду;

забезпечити оперативну підготовку органів управління та сил цивільного захисту міста до дій у надзвичайних ситуаціях в мирний час та в умовах особливого періоду;

щомісяця організовувати і проводити перевірки готовності засобів оповіщення і зв'язку системи централізованого оповіщення міста;

посилити організаційно-методичне керівництво з питань створення та використання страхового фонду документації міста;

підтримувати запасний пункт управління міської ради «Скеля» в готовності до дій за призначенням;

посилити контроль та координацію роботи щодо накопичення міського та об'єктових матеріальних резервів на випадок ліквідації наслідків НС в обсягах відповідно до затвердженої номенклатури.

**Коростенському міськрайонному відділу Управління ДСНС України
у Житомирській області:**

забезпечити вдосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації рятувальників згідно з відповідними навчальними програмами;

поліпшити стан забезпеченості підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту відповідною технікою, обладнанням, та засобами малої механізації;

здійснити на договірних засадах заходи щодо проведення вибухотехнічних робіт під час пропуску весняного льодоходу;

забезпечити контроль за:

реалізацією Загальнодержавної цільової програми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2013 – 2017 роки (Закон України від 7 червня 2012 року № 4909-VI) в межах компетенції;

виконанням заходів міської комплексної програми забезпечення пожежної безпеки та захисту населення і територій міста від надзвичайних ситуацій на 2016-2020 роки;

діяльністю підрозділів місцевої пожежної охорони та формувань добровільної пожежної охорони.

**Коростенському відділу поліції головного управління
національної поліції в Житомирській області:**

забезпечити охорону громадського порядку, матеріальних і культурних цінностей, безпеку дорожнього руху та боротьбу із злочинністю в районах надзвичайних ситуацій, виявлення та знешкодження вибухонебезпечних предметів.

**Коростенським міським курсам III категорії навчально-методичного
центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності
Житомирської області:**

здійснити проведення на об'єктовому рівні функціонального навчання фахівців у сфері цивільного захисту, підготовки населення міста до дій у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру, надання дієвої допомоги підприємствам, організаціям, установам незалежно від форм власності у підготовці і проведенні навчань та тренувань;

організувати методичне керівництво консультаційних пунктів щодо дій у надзвичайних ситуаціях при КВЖРЕП міста;

активізувати роботу по наданню консультативно-методичної допомоги педагогічним працівникам дошкільної та загальноосвітньої підготовки з питань цивільного захисту та основ безпеки життєдіяльності;

забезпечити підготовку фахівців на яких поширюється дія законів у сфері цивільного захисту.

4. Керівникам потенційно небезпечних об'єктів спланувати діяльність на забезпечення виконання заходів у сфері цивільного захисту на об'єктах та їх фінансування у розмірі не менше ніж 0,5 відсотка обсягу валового доходу об'єкта.

Керуючий справами виконкому

А.Охрімчук

П Л А Н
основних заходів з підготовки цивільного захисту
міста на 2016 рік

№ з/п	Заходи	Термін проведення	Залучаються	Відмітка про виконання
I. ЗАХОДИ, ЩО ПРОВОДЯТЬСЯ ДСНС, МО, МОЗ, Мінтрансв'язку, Держсанепідслужба, СБ УКРАЇНИ				
1.	Участь у тренуваннях з аварійно-рятувальними службами та формуваннями щодо організації пошуку і рятування рибалок у зимово-весняний період на водоймах	Березень, листопад	Міська комунальна рятувальна служба на воді	
2.	Участь в тактико-спеціальних і командно-штабних навчаннях з анти терористичної тематики	За планом СБУ	Члени оперативної групи	
3.	Участь у командно-штабних навчаннях та тренуваннях з територіальної оборони	За планом Мінборони	Члени штабу територіальної оборони	
II. ЗАХОДИ, ЩО ПРОВОДЯТЬСЯ КЕРІВНИКОМ ОБЛАСНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ПІДСИСТЕМИ ЄДСЦЗ				
1.	Участь в нараді щодо техногенного та протипожежного захисту закладів освіти та підготовки до навчального 2015/2016 року	Травень	Начальник відділу освіти, начальник відділу з питань ЦЗ	
2.	Участь у спільних штабних тренуваннях з органами управління ЦЗ з питань: - пропуску весняної повені, льодоходу та дощових паводків; - виникнення НС осінньо-зимового періоду; - щодо переведення територіальної підсистеми єдиної системи цивільного захисту з режиму функціонування в мирний час на режим функціонування в особливий період; - щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі виникнення аварії на хімічно-небезпечному об'єкті	Лютий III квартал II квартал Листопад	Органи управління і сили міської ланки обласної територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ	

3.	Участь у перевірках стану техногенної та пожежної безпеки: - хімічно-небезпечних об'єктів; - вибухо-пожежонебезпечних об'єктів	За планом УДСНС	Підприємства, установи, організації власники потенційно небезпечних об'єктів	
4.	Участь у перевірках стану готовності до: - пропуску весняної повені та дощових паводків; - виконання завдань у складних умовах осінньо-зимового періоду; - початку сезону відпочинку місць масового відпочинку громадян	Лютий – березень Вересень – жовтень Травень – червень	Виконавчий комітет міської ради, спеціалізовані служби цивільного захисту міста, об'єкти житлово-комунального господарства та життєзабезпечення, підприємства, установи та організації	
5.	Участь у перевірках стану готовності комунальних, об'єктових аварійно-рятувальних служб і формувань до дій за призначенням	Березень – червень Листопад – грудень	Аварійно-рятувальні служби та формування	
6.	Участь у перевірках протипожежного стану закладів освіти та їх готовності до 2016/2017 року	Липень - серпень	Відділ освіти	
7.	Участь у перевірках засобів оповіщення та зв'язку системи оповіщення області	Щомісячно згідно з окремим графіком	Коростенська станційна лінійна дільниця № 1	
8.	Участь у комплексній перевірці системи оповіщення ЦЗ	Листопад	Коростенська станційна лінійна дільниця № 1	
9.	Участь у спільних тактичних навчаннях з об'єктами, що обслуговуються аварійно – рятувальним загonom спеціального призначення	За окремим графіком	Підприємства, установи, організації власники потенційно небезпечних об'єктів	
10.	Участь у розгортанні зведених загонів з ліквідації наслідків НС та гасіння великих пожеж оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України в області та проведення тактичних навчань	За окремим планом	МРВ УДСНС, органи управління і сили ЦЗ міста	
11.	Участь у семінарі з керівниками хімічно-небезпечних об'єктів з питань організації та планування заходів захисту населення і персоналу у випадку виникнення надзвичайних ситуацій на таких об'єктах	Квітень	Начальник ККП «Водоканал»	

III. ЗАХОДИ, ЩО ПРОВОДЯТЬСЯ КЕРІВНИКОМ МІСЬКОЇ ЛАНКИ ОБЛАСНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ПІДСИСТЕМИ ЄДСЦЗ				
Збори та наради керівного складу цивільного захисту міста				
1.	Методична нарада керівного складу ЦЗ міста щодо підсумків підготовки у 2015 році та основні завдання на 2016 рік	Січень	Відділ з питань ЦЗ, начальники спеціалізованих служб ЦЗ та керівники об'єктів господарської діяльності	
2.	Методична нарада щодо підсумків підготовки в першому півріччі, коригування та визначення завдань на друге півріччя	Липень	Відділ з питань ЦЗ, начальники штабів ЦЗ спеціалізованих служб та об'єктів господарської діяльності	
Навчання і тренування з питань цивільного захисту				
1.	Тренування за темою: «Дії органів управління і сил ЦЗ міської ланки обласної територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ під час вибуху (пожежі) в 9-ти поверховому будинку»	31.10	Органи управління і сили міської ланки обласної територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ	
2.	Функціональне навчання (перепідготовка) керівного складу і фахівців в навчально методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Житомирської області	За окремим планом	Відповідні посадові особи і фахівці, Коростенські міські курси III категорії, відділ з питань ЦЗ	
3.	Проведення «Тижня безпеки дитини»	18-22.04	Відділ освіти, дошкільні навчальні заклади міста	
4.	Проведення «Дня цивільного захисту» в загальноосвітніх школах, навчально-виховному комплексі, гімназії, ліцеї, ПТУ, технічному коледжі: - показовий (на базі міської гімназії № 4); - загальний	22.04 29.04	Відділ з питань ЦЗ, МРВ УДСНС, Коростенський відділ поліції, центральна міська лікарня, відділ освіти	
5.	Проведення змагань юних рятувальників «Школа безпеки»	Квітень-травень	МРВ УДСНС, Коростенський відділ поліції, відділ освіти, відділ у справах сім'ї, молоді, фізичної культури та спорту, команди ЗОШ, НВК, гімназії, ліцею і ПТУ	
6.	Проведення тактичних навчань з відпрацювання дій пожежно-рятувальних підрозділів на випадок виникнення пожеж на вибухо-пожежонебезпечних	За окремим графіком	МРВ УДСНС, підприємства, установи, організації власники потенційно небезпечних об'єктів	

	об'єктах міста			
7.	Організація і проведення практичних тренувань з евакуаційними органами міста	Травень, листопад	Відділ з питань ЦЗ, міська та об'єктові комісії з питань евакуації	
Перевірки стану цивільного захисту, готовності органів управління, сил і засобів до дій за призначенням				
1.	Перевірка системи оповіщення: - централізованого виклику; - справності електросирен	04.01, 01.02, 07.03, 04.04, 06.06, 04.07, 01.08, 05.09, 03.10, 07.11, 05.12 21.01, 18.02, 17.03, 21.04, 19.05, 16.06, 21.07, 18.08, 15.09, 20.10, 17.11, 15.12	Відділ з питань ЦЗ, Коростенська станційна лінійна дільниця № 1	
2.	Перевірка виконання Плану першочергових (запобіжних) заходів і робіт на об'єктах і територіях з ризиком виникнення надзвичайних ситуацій	Протягом року	МРВ УДСНС, відділ з питань ЦЗ, об'єкти з ризиком виникнення НС	
3.	Перевірка стану техногенної та пожежної безпеки на хімічно-небезпечних підприємствах	Квітень	МРВ УДСНС, ККП «Водоканал»	
4.	Перевірка стану техногенної та пожежної безпеки вибухонебезпечних об'єктів	Травень	МРВ УДСНС, вибухонебезпечні об'єкти	
5.	Перевірка готовності до дій за призначенням міської комунальної рятувальної служби на воді	Травень Листопад	Відділ з питань ЦЗ, міська комунальна рятувальна служба на воді	
6.	Огляд – конкурс на кращу навчально-матеріальну базу об'єктів господарської діяльності міста	Вересень	Спільна комісія: МРВ УДСНС, відділу з питань ЦЗ	
7.	Перевірка стану утримання та експлуатації захисних споруд ЦЗ	Протягом року (за окремим графіком)	Спільна комісія: МРВ УДСНС, відділу з питань ЦЗ	
8.	Огляд – конкурс на кращий консультаційний пункт щодо дій у надзвичайних ситуаціях при КВЖРЕП міста	15.04	Спільна комісія: : МРВ УДСНС, відділу з питань ЦЗ, КВЖРЕП міста	
9.	Перевірка готовності підприємств, установ та організацій до: - пропуску весняної повені, дощових паводків та льодоходу;	Лютий	Відділ з питань ЦЗ, управління ЖКГ, МРВ УДСНС, підприємства, установи та організації	

	- роботи в осінньо-зимовий період 2016-2017 років	Жовтень		
10.	Перевірка стану техногенної та пожежної безпеки закладів культури, освіти, медицини, спорту, ринків, гуртожитків, культових закладів та інших установ з масовим перебуванням людей	Протягом року (за окремим графіком)	МРВ УДСНС	
Інші заходи з підвищення готовності до виконання завдань за призначенням				
1.	Підготовка та проведення засідань міської комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, контроль виконання прийнятих рішень	Згідно плану роботи комісії	Члени комісії ТЕБ та НС	
2.	Продовження роботи з організації діяльності добровільних пожежних формувань	Протягом року	МРВ УДСНС, відділ з питань ЦЗ, підприємства, установи та організації	
3.	Розробити графік проведення комплексних перевірок технічного стану та порядку використання захисних споруд ЦЗ на 2016 рік	Січень	МРВ УДСНС, відділ з питань ЦЗ	
4.	Розробити план збереження, вдосконалення і розвитку фонду захисних споруд ЦЗ на 2016 рік	Січень	МРВ УДСНС, відділ з питань ЦЗ	
IV. ЗАХОДИ, ЩО ПРОВОДЯТЬСЯ НАЧАЛЬНИКАМИ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ СЛУЖБ ЦЗ ТА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ				
1.	Методична нарада щодо підсумків підготовки у 2015 році та основні завдання на 2016 рік	Лютий	Керівний склад ЦЗ, командири формувань	
2.	Методична нарада щодо підсумків підготовки в першому півріччі, коригування та визначення завдань на друге півріччя	Липень	Керівний склад ЦЗ, командири формувань	
3.	Перевірка готовності до дій за призначенням формувань ЦЗ	За планами керівників ЦЗ	Особовий склад формувань	
4.	Утримання захисних споруд ЦЗ в готовності до прийняття людей	Протягом року	Підприємства, установи та організації власники захисних споруд	
5.	Тренування персоналу у діях на випадок пожежі (протипожежні тренування)	2 рази на рік, за планами керівників ЦЗ	Всі підприємства, установи та організації	
6.	Протипожежні тренування, як тренування з евакуації людей з елементами пожежегасіння	2 рази на рік, за планами керівників ЦЗ	Навчальні заклади, центральна міська лікарня, Коростенський геріатричний пансіонат, криті спортивні будівлі,	

			культурно-просвітні та видовищні заклади, торгові підприємства (два поверхи та більше)	
7.	<p>Противарійні тренування, що передбачені планами локалізації і ліквідації аварій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ККП «Водоканал»; - ПАТ «Коростенський завод «Янтар»; - АЗС № 30 ТОВ «Гренада 2010»; - АЗС № 26 ТОВ «Гренада 2010»; - Коростенська дільниця ДП «Пропан»; - АЗС № 1 ПП «Укрпалетсистем»; - АЗС № 2 ПП «Укрпалетсистем»; - АЗС № 1 ТОВ «Велтайм»; - АЗС з АГЗП ТОВ «Витан»; - АЗС № 6 ТОВ «ВОГ Ритейл»; - АЗК № 29 ПП «ОККО - Нафтопродукт»; - АГНКС – 75 ТОВ «Фактор - нафтогаз»; - АГЗП ДП «Пропан»; - Нафтобаза ТОВ «Фаворит Ойл»; - Модульна АЗС ПрАТ «Коростенський завод МДФ»; - склад ПММ ПП «Укрпалетсистем». 	<p>15.04</p> <p>29.01</p> <p>17.03</p> <p>18.03</p> <p>13.04</p> <p>15.04</p> <p>12.05</p> <p>13.05</p> <p>03.06</p> <p>03.06</p> <p>07.07</p> <p>12.08</p> <p>09.09</p> <p>09.09</p> <p>20.10</p> <p>05.11</p>	Керівний та особовий склад	
8.	<p>Проведення комплексних спеціальних навчань, тренувань:</p> <p>Комплексні спеціальні об'єктові навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ПАТ Коростенський завод «Янтар»; - спеціалізована служба зв'язку і оповіщення ЦЗ; - ПАТ «Коростенський хлібозавод»; - ПАТ «Коростенський кар'єр». <p>Комплексні спеціальні об'єктові тренування:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спеціалізована медична служба ЦЗ; - спеціалізована служба торгівлі та харчування ЦЗ; - ПАТ «Коростенський завод хімічного машинобудування»; - ТОВ «Автосвіт ЛТД»; 	<p>22-23.09</p> <p>21-22.04</p> <p>06-07.10</p> <p>25-26.05</p> <p>21.10</p> <p>24.06</p> <p>08.04</p> <p>22.04</p>	Керівний та особовий склад	

- Коростенська виправна колонія № 71;	09.09		
- Центр поштового зв'язку № 2;	28.10		
- Коростенське управління з експлуатації газового господарства;	13.10		
- спеціалізована комунально-технічна і інженерна служба ЦЗ;	18.03		
- станція Коростень ПЗз;	26.02		
- ПрАТ «Коростенський завод залізобетонних шпал»;	24.06		
- ПрАТ «Коростенський завод МДФ»;	25.03		
- спеціалізована служба енергетики ЦЗ;	15.07		
- спеціалізована протипожежна служба ЦЗ;	15.04		
- спеціалізована служба охорони громадського порядку;	19.08		
- ПАТ фірма «Арсанія»	19.02		

Керуючий справами виконкому

А.Охрімчук

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ З ПІДГОТОВКИ НАСЕЛЕННЯ ДО ДІЙ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Підготовка населення на підприємствах, в установах та організаціях до дій у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, залежно від ступеня їх участі у виконанні завдань цивільного захисту, проводилась у відповідності з рішенням виконавчого комітету міської ради від 21.01.15 № 3 «Про основні завдання цивільного захисту міста на 2015 рік».

Більш якісно ці завдання виконувались в спеціалізованих службах ЦЗ: медичної, енергетики, комунально-технічної та інженерної, спеціалізованої охорони громадського порядку; на об'єктах господарювання: Коростенське управління з експлуатації газового господарства, КВЖРЕП № 3.

Разом з тим на окремих об'єктах господарської діяльності мають місце недоліки в організації та здійсненні заходів з підготовки населення до дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

Керуючись вимогами статей 39, 40, 41, 42 Кодексу цивільного захисту України, Порядком здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444.

ПРОПОНУЄМО:

1. Керівникам підприємств, установ та організацій – суб'єктам забезпечення цивільного захисту:

1.1. Навчання працівників організовувати безпосередньо на підприємствах, в установах, організаціях і на договірній основі в навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Житомирської області.

1.2. Навчання працівників безпосередньо на підприємствах, в установах, організаціях здійснювати шляхом курсового та індивідуального навчання за програмами підготовки працівників, перелік і основний зміст яких визначено Порядком здійснення навчання населення.

1.2.1. Навчальні групи працівників з курсового навчання утворити у складі спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту та органів управління ними, з індивідуального навчання - по структурних підрозділах підприємств, установ та організацій.

Призначити своїм наказом керівників цих груп і забезпечити проходження ними спеціальної підготовки на обласних та міста Житомира курсах удосконалення кадрів і Коростенських міських курсах III категорії навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Житомирської області.

До проведення занять з надання долікарської допомоги залучити медичних працівників центральної міської лікарні.

При організації індивідуального навчання забезпечити кожного працівника матеріалами, що містять опис тем програм підготовки працівників, а також довести порядок надання індивідуальних та групових консультацій з керівниками навчальних груп.

1.2.2. З працівниками під час прийняття на роботу і за місцем праці організувати проведення інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях на підставі програм підготовки працівників і діючих на підприємстві, в установі та організації правил, інструкцій, планів реагування на надзвичайні ситуації, інших нормативно-правових актів з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки.

Програми для проведення вступного, первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів затвердити керівником підприємства, установи та організації після узгодження їх змісту з Коростенським міськрайонним відділом Управління ДСНС України у Житомирській області.

1.2.3. При прийнятті на роботу працівників робітничих спеціальностей, зайнятих на роботах з підвищеною пожежною небезпекою, здійснювати попереднє навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму.

Програма повинна бути розроблена підприємством, установою та організацією або іншим суб'єктом господарювання, що здійснює навчання з пожежно-технічного мінімуму, та затверджена ним за погодженням з Коростенським міськрайонним відділом Управління ДСНС України у Житомирській області.

У подальшому перевірку знань таких працівників проводити щорічно комісією з перевірки знань з питань пожежної безпеки підприємства, установи та організації. Перелік питань для перевірки знань з пожежної безпеки та склад комісії затвердити відповідними наказами керівника підприємства, установи, організації та забезпечити проходження членами комісії навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки у навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Житомирської області.

1.3. Підвищення рівня знань та отримання практичних навичок щодо дій у надзвичайних ситуаціях здійснювати на практичних заняттях у ході проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту з періодичністю, встановленою «Порядком підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 443.

1.3.1. Спеціальні об'єктові тренування з питань цивільного захисту зі спеціалізованими службами і формуваннями цивільного захисту та органу управління ними (спеціальні тренування) проводити щороку тривалістю від 4 до 8 годин на підприємствах, в установах та організаціях, які в установленому порядку створили такі служби і формування.

Спеціальні об'єктові тренування з питань цивільного захисту у перший рік трирічного періоду об'єктової підготовки проводити, як роздільні, за планами і під керівництвом відповідних керівників спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту та органу управління ними.

На другий рік для відпрацювання взаємодії між ними та досягнення злагодженості дій з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації провести спільні тренування під керівництвом особи, яка у разі надзвичайної ситуації виконує на

підприємстві, в установі та організації функції керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

На третій рік спеціальні об'єктові тренування з питань цивільного захисту планувати та проводити відповідно до задуму та строків проведення на підприємствах, в установах та організаціях спеціального об'єктового навчання.

1.3.2. Тренування персоналу підприємств, установ та організацій у діях на випадок пожежі (протипожежні тренування) проводити двічі на рік на всіх підприємствах, в установах та організаціях.

У навчальних закладах, а також у лікувальних установах із стаціонаром, будинках для людей похилого віку та інвалідів, закладах відпочинку, культурно-просвітніх та видовищних закладах, критих спортивних будівлях і спорудах, готелях, торгових підприємствах (два поверхи й більше) та інших аналогічних за призначенням об'єктах з масовим перебуванням людей такі протипожежні тренування проводити як тренування з евакуації людей з елементами пожежегасіння.

1.3.3. На завершальному етапі трирічного циклу об'єктової підготовки працівників з цивільного захисту, з метою визначення в цілому готовності підприємства, установи та організації до реалізації планів реагування на надзвичайні ситуації, локалізації і ліквідації аварій, цивільного захисту на особливий період, проводити спеціальні об'єктові навчання з питань цивільного захисту.

На підприємствах, в установах та організаціях з чисельністю працюючих 50 осіб і менше, а також у навчальних закладах незалежно від чисельності працюючих замість спеціального об'єктового навчання щорічно проводити тривалістю до 8 годин тренування персоналу підприємств, установ та організацій щодо дій у надзвичайних ситуаціях (об'єктові тренування).

Об'єктові тренування з працівниками у дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах проводити під час Тижня безпеки дитини та Дня цивільного захисту.

1.3.4. На потенційно-небезпечних об'єктах додатково, щорічно проводити тренування усього персоналу з імовірних аварійних ситуацій, що передбачені планами локалізації і ліквідації аварій (протиаварійні тренування).

1.3.5. Графіки проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань щороку затверджувати керівником підприємства, установи, організації та узгоджувати з відділом з питань цивільного захисту виконавчого комітету міської ради і Коростенським міськрайонним відділом Управління ДСНС України у Житомирській області.

1.4. Забезпечити підготовку осіб керівного складу та фахівців згідно з Переліком категорій осіб, які підлягають навчанню у сфері цивільного захисту, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 р. № 819 «Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту», за функціональними програмами навчання у сфері цивільного захисту на обласних та міста Житомира курсах удосконалення кадрів навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Житомирської області.

1.5. Забезпечити ведення документації з питань організації навчання працюючого населення (переліки навчальних груп, осіб керівного складу і фахівців, які підлягають у поточному році навчанню у сфері цивільного захисту, та посадових осіб, які проходять навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки, робочі навчальні плани і програми, розклади занять, графіки консультацій, журнали навчання, плани підготовки і проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань тощо).

1.6. Обладнати в кожному окремо розташованому структурному підрозділі підприємства, установи та організації інформаційно-довідковий куточок з питань цивільного захисту та здійснити його наповнення навчальними посібниками і натурними зразками, передбаченими загальною програмою підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях.

Інформація та повідомлення на стендах, схемах інформаційно-довідкового куточку повинні відповідати наявним можливостям та ресурсам підприємства, установи, організації з протидії небезпечним факторам, що передбачені об'єктовим планом реагування на надзвичайні ситуації, а її зміст узгоджений з Коростенським міськрайонним відділом Управління ДСНС України у Житомирській області.

1.7. Вжити заходів щодо удосконалення матеріально-технічної бази з підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях шляхом виділення в навчальних цілях ділянок, споруд, приміщень для обладнання в них навчальних містечок, пунктів, класів тощо.

1.8. Пропаганду знань та інформаційно-просвітницьку роботу серед населення з питань захисту та дій у НС спрямувати на підготовку населення до дій при виникненні небезпечних ситуацій, зокрема у зимовий період, можливій паводковій обстановці, поведінці на воді, дотримання правил пожежної безпеки, санітарно-гігієнічних норм, виникненні епідемії, епізоотії, отруєнь тощо.

Здійснювати роз'яснювальну роботу через усі наявні засоби масової інформації, друковані видання та мережу навчально-консультаційних пунктів КВЖРЕП міста. Звернути увагу на населення, яке проживає поряд з потенційно небезпечними об'єктами.

Підсумкові доповіді про стан підготовки керівного складу, формувань ЦЗ, населення до дій у НС подавати відповідно до Табелю термінових та строкових донесень.

Зокрема:

подавати письмовий звіт про проведення навчань, тренувань до відділу з питань цивільного захисту виконавчого комітету міської ради в 10 денний термін після їх проведення.

Керуючий справами виконкому

А.Охрімчук

ПРОГРАМА **загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій** **до дій у надзвичайних ситуаціях**

I. Загальні положення

1. Програма загальної підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях (далі - Програма) розроблена відповідно до Кодексу цивільного захисту України, постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» та наказу ДСНС України від 06.06.2014 № 310 (у редакції наказу ДСНС України від 08.08.2014 №458) з метою встановлення рекомендованого змісту різних форм навчання, а також навчального часу на їх проведення.

2. У процесі вивчення Програми рекомендується:

- ознайомити із завданнями та особливостями організації заходів цивільного захисту на підприємстві, в установі, організації;
- вивчити основні способи захисту працівників від вражаючих факторів надзвичайних ситуацій (НС) з урахуванням особливостей виробничої діяльності;
- ознайомити з інформацією, що міститься у планах реагування на НС про дії в умовах загрози і/або виникнення НС;
- набуття практичних вмінь щодо користування засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежегасіння і сприяння проведенню рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації НС;
- оволодіння навичками з надання первинної допомоги потерпілим.

II. Орієнтовний обсяг засвоєних знань та вмінь за Програмою

1. У результаті проходження навчання за Програмою рекомендується знати:

- основні небезпечні виробничі фактори техногенної та природної небезпеки, що ймовірні для місця розташування підприємства, установи та організації;
- основні принципи функціонування об'єктової системи цивільного захисту, організацію оповіщення про загрозу і виникнення надзвичайної ситуації;
- про засоби індивідуального та колективного захисту, порядок і правила користування ними;
- обов'язки і дії працівників під час загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій згідно із планами реагування на НС;

способи та засоби запобігання пожежам і вибухам, типові дії працівників при їх виникненні, способи застосування первинних засобів пожежогасіння;

побутові дозиметричні прилади, їх призначення та особливості користування ними;

заходи щодо сприяння проведенню на підприємстві, в установі та організації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах виникнення НС.

2. У результаті проходження навчання за Програмою рекомендується вміти:

запобігати створенню умов, що можуть призвести до виникнення НС;

чітко діяти за сигналами оповіщення, практично виконувати заходи згідно із планами реагування на НС;

користуватися засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежогасіння;

сприяти у проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах виникнення НС;

дотримуватися режимів радіаційного захисту;

надавати першу допомогу потерпілим у НС.

3. За підсумками навчання за Програмою рекомендується забезпечити психологічну підготовку до адекватних дій в умовах стресового впливу вражаючих чинників НС.

III. Орієнтовний розподіл навчального часу за розділами програми та формами навчання

Найменування розділу	Форма навчання, години		
	курсове навчання	індивідуальне навчання	спеціальні об'єктові навчання, тренування
Теоретична складова			
Основні способи захисту і загальні правила поведінки в умовах загрози та виникнення НС	1	5	—
Надання первинної допомоги потерпілим	1	1	—
Організація заходів цивільного захисту на підприємстві, в установі, організації	1	2	—
Перевірка знань	1	—	—
Усього	4	8	—

Найменування розділу	Форма навчання, години		
	курсове навчання	індивідуальне навчання	спеціальні об'єктові навчання, тренування
Практична складова			
Протипожежні тренування	—	—	2
Спеціальне об'єктове навчання (тренування) з питань цивільного захисту	—	—	до 8
Усього	—	—	до 10
Разом	4	8	до 10

IV. Рекомендована тематика та орієнтовний зміст тем за розділами програми

1. Основні способи захисту і загальні правила поведінки в умовах загрози та виникнення НС.

1) Тема 1. Дії у разі виникнення терористичного акту та захоплення учасників виховного процесу в заручники.

Небезпечні фактори теракту та можливий захист від нього.

Дії посадових осіб учбового закладу у разі надходження інформації про можливість теракту.

Правила поведінки учасників виховного процесу у разі загрози та захоплення в заручники терористами.

Дії учасників виховного процесу при евакуації з приміщення у разі виявлення невідомих підозрілих предметів.

Основні правила поведінки у разі загрози та виникнення терористичного акту.

2) Тема 2. Основні способи захисту в умовах загрози та виникнення НС.

Основні поняття про НС. Порядок отримання інформації про загрозу і виникнення НС. Попереджувальний сигнал «Увага всім!».

Захисні споруди цивільного захисту, їх призначення та облаштування. Порядок заповнення захисних споруд та правила поведінки працівників, які укриваються в них.

Принцип дії, індивідуальний підбір та правила користування протигазами, респіраторами. Медичні засоби, що входять до індивідуальних аптечок та їх призначення. Індивідуальний перев'язувальний пакет. Індивідуальні протихімічні пакети.

Евакуація, порядок її проведення, правила поведінки та обов'язки евакуйованих працівників.

3) Тема 3. Правила поведінки працівників під час НС природного характеру.

Правила поведінки і дії працівників при землетрусах.

Безпечні дії працівників у разі виникнення геологічних НС (пов'язаних із зсувами, обвалами або обсипанням, осіданням земної поверхні, карстовими провалами або підтопленням).

Особливості негативного впливу гідрометеорологічних НС. Правила безпечної поведінки у разі їх виникнення.

Основні причини виникнення та особливості пожеж у природних екологічних системах. Правила поведінки та заходи безпеки у разі їх виникнення.

4) Тема 4. Безпека працівників під час радіаційних аварій і радіаційного забруднення місцевості. Режими радіаційного захисту.

Ядерні установки та джерела іонізуючого випромінювання. Особливості радіаційного впливу на людину. Поняття про дози опромінення людини. Променева хвороба.

Побутові дозиметричні прилади, їх призначення та особливості користування.

Режими радіаційного захисту. Санітарна обробка працівників. Дезактивація приміщень, обладнання, техніки, виробничої території тощо.

5) Тема 5. Правила поведінки працівників при аваріях з викиданням небезпечних хімічних речовин.

Характеристики основних небезпечних хімічних речовин. Особливості їх впливу на організм людини. Наслідки аварій з викиданням небезпечних хімічних речовин.

Загальні правила поведінки та дії працівників при аваріях з викиданням небезпечних хімічних речовин.

Проведення заходів з ліквідації наслідків аварій з викиданням небезпечних хімічних речовин. Дегазація приміщень, обладнання, виробничої території тощо.

6) Тема 6. Вибухо та пожежонебезпека на виробництві. Рекомендації щодо дій під час виникнення пожежі.

Основні поняття вибухонебезпеки виробництва. Небезпечні фактори вибуху і захист від них. Правила поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів.

Стисла характеристика пожежної безпеки підприємства, установи, організації. Протипожежний режим на робочому місці. Можливість виникнення та (або) розвитку пожежі. Небезпечні фактори пожежі.

Дії працівників у разі загрози або при виникненні пожежі. Гасіння пожеж. Засоби пожежегасіння, протипожежне устаткування та інвентар, порядок та правила їх використання під час пожежі.

7) Тема 7. Правила поведінки і дії в умовах масового скупчення людей та в осередках інфекційних захворювань.

Безпека при масових скупченнях людей. Психологія натовпу. Правила безпечної поведінки у місцях масового перебування людей та у разі масового скупчення людей.

Поширення інфекційних хвороб серед населення. Джерела збудників інфекцій. Основні механізми передавання збудників інфекції.

Режимно-обмежувальні заходи (посилене медичне спостереження, обсервація, карантин). Правила поведінки в осередках інфекційних захворювань, особиста гігієна в цих умовах.

Основні напрями профілактики інфекційних хвороб. Методи і засоби дезінфекції, дезінсекції, дератизації. Основні дезінфекційні засоби.

2. Надання первинної допомоги потерпілим.

1) Тема 1. Порядок і правила надання первинної допомоги при різних типах ушкоджень.

Основні правила надання первинної допомоги в невідкладних ситуаціях. Проведення первинного огляду потерпілого. Способи виклику екстреної медичної допомоги.

Ознаки порушення дихання. Забезпечення прохідності дихальних шляхів. Проведення штучного дихання. Ознаки зупинення роботи серця. Проведення непрямого масажу серця.

Перша допомога при ранах і кровотечах. Способи зупинення кровотеч. Правила та прийоми накладання пов'язок на рани.

Перша допомога при переломах. Прийоми та способи іммобілізації із застосуванням табельних або підручних засобів.

2) Тема 2. Порядок і правила надання первинної допомоги при ураженні небезпечними речовинами, при опіках тощо.

Невідкладна та первинна допомога при отруєннях чадним газом, аміаком, хлором, іншими небезпечними хімічними речовинами.

Перша допомога при хімічних та термічних опіках, радіаційних ураженнях, втраті свідомості, тепловому та сонячному ударах.

Правила надання допомоги при утопленні.

Способи і правила транспортування потерпілих.

3. Організація заходів цивільного захисту на підприємстві, в установі, організації.

1) Тема 1. Забезпечення виконання на підприємстві, в установі та організації завдань з цивільного захисту.

Повноваження суб'єктів забезпечення цивільного захисту. Організаційна структура управління цивільним захистом підприємства, установи, організації. Об'єктові комісії з питань НС та евакооргани.

Відомості щодо об'єктових спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту. Відомча та добровільна пожежна охорона. Аварійно-рятувальне обслуговування підприємств, установ, організацій. Система керівництва рятувальними роботами, координація дій виробничого персоналу та залучених підрозділів і служб, які беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

Права і обов'язки працівників у сфері цивільного захисту. Сприяння у проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків НС у разі їх виникнення. Заходи життєзабезпечення постраждалих та соціального захисту і відшкодування матеріальних збитків постраждалим внаслідок НС.

2) Тема 2. Виконання заходів захисту та дії працівників згідно з планами реагування на НС.

Об'єктовий план реагування на НС (інструкція щодо дій персоналу суб'єкта господарювання у разі загрози або виникнення НС). Прогнозовані природні загрози, територіальне розміщення потенційно небезпечних об'єктів, небезпечні виробничі фактори, характерні причини аварій (вибухів, пожеж тощо) на виробництві.

Об'єктова система оповіщення працівників. Дії персоналу щодо аварійного зупинення виробництва. Виведення працівників з небезпечної зони, порядок забезпечення їх засобами індивідуального захисту, місця розташування можливих сховищ, шляхи евакуації.

Інформування працівників щодо розвитку НС, місць розгортання і маневрування аварійно-рятувальних сил, залучення необхідних ресурсів, технічних і транспортних засобів, координація дій з населенням та виконання заходів з безпеки у зоні НС.

V. Рекомендований зміст практичних форм навчання за Програмою

1. Тренінги необхідних дій в умовах НС проводяться під час курсового або індивідуального навчання шляхом виконання індивідуальних завдань або проведення групових занять з метою формування та/або відпрацювання умінь та навичок користування засобами індивідуального захисту та засобами пожежегасіння, дотримання правил поведінки під час проведення евакуації, проведення серцево-легеневої реанімації та інших способів надання первинної допомоги потерпілим.

2. Тренування з питань цивільного захисту та протипожежні тренування є спрощеними за організацією та скорочені за часом і обсягом злагожені навчальні заходи, спрямовані на вирішення завдань із запобігання, мінімізації або ліквідації наслідків НС на підприємстві, в установі або організації в умовах, максимально наближених до обстановки, що може бути спричинена небезпечною подією або сукупністю небезпечних подій та явищ.

Тренування проводяться з метою практичного відпрацювання, закріплення та перевірки умінь і навичок виконання працівниками дій щодо запобігання можливим НС та діям у разі виникнення НС, насамперед діям за сигналами оповіщення, користування засобами індивідуального захисту та засобами пожежегасіння, способів рятування людей, надання первинної допомоги потерпілим, порядку евакуації людей і матеріальних цінностей, взаємодії з аварійно-рятувальними підрозділами та медичними працівниками.

3. Спеціальні об'єктові навчання з питань цивільного захисту є єдиним комплексом навчальних заходів, спрямованих на вирішення завдань цивільного

захисту на підприємстві, в установі або організації в умовах, максимально наближених до НС.

Спеціальні об'єктові навчання проводяться з метою комплексного відпрацювання керівним складом та фахівцями сил цивільного захисту разом з працівниками підприємств, установ та організацій дій з організації та здійснення заходів, передбачених планами реагування на надзвичайні ситуації, локалізації і ліквідації наслідків аварій на об'єктах підвищеної небезпеки, цивільного захисту на особливий період, а також виконання ними функцій з питань цивільного захисту.

VI. Рекомендації щодо перевірки засвоєння змісту Програми

1.Перевірку засвоєння змісту Програми рекомендується проводити комісійно із залученням фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

2.Перевірку знань за змістом Програми рекомендується проводити шляхом тестування або заліку в усній або письмовій формі.

VII. Рекомендований перелік навчально-матеріального майна

1.Для забезпечення проведення навчання за Програмою використовується матеріально-технічна база підприємства, установи та організації.

2.У складі навчально-матеріального майна, повний перелік та кількісні показники якого визначаються керівником підприємства, установи та організації з урахуванням особливостей їх виробничої діяльності та кількості працівників, доцільно передбачати протигаз фільтруючий, респіратор, побутовий дозиметричний прилад, вогнегасники, індивідуальну аптечку, навчальні стенди та схеми.

Керуючий справами виконкому

А.Охрімчук